

Mødereferat

Dialogmøde med KMD

Onsdag den 1. marts 2023, kl. 10.00 i Digitaliseringsstyrelsen

Deltagere

Digitaliseringsstyrelsen:

Per Gade, Kontorchef i Kontor for NemKonto (KNK)

Morten Vesterager, Projektleder i KNK

Hannah Regitze Meins, Scrum Master i KNK

Line Jønsson Vørre, Forretningsanalytiker i KNK

Flemming Frank, Forretningsarkitekt i KNK

Mia Jensen, Jurist i Kontor for Jura

Christian Schjørring, Jurist i Kontor for Jura

Carsten Wiborg, Udbudskonsulent i KNK

Isak Christensen, Fuldmægtig i KNK

KMD:

Mikael Stenov Laustsen, Director Finance & Welfare

Thomas Vesterholm, Bid Excellence Executive

Frits Jensen, Lead Cloud Application Architect

Peter Juul Grostøl, Principal Enterprise Architect

Christian Østergaard, Enterprise Architect.

Dagsorden

- 1) Introduktion og velkomst
- 2) Spørgsmål til spørgeramme
  - a. Typen af cloud
    - i. *Opfølgende tekniske spørgsmål*
  - b. 2.2) Open source
    - i. *Opfølgende tekniske spørgsmål*
  - c. Opdelingen mellem standard- og specialudviklet software
    - i. *Opfølgende tekniske spørgsmål*
- 3) Eventuelt
- 4) Afrunding

Dagsordenspunkt	Digitaliseringsstyrelsen	Markedsaktør (KMD)
1) Velkomst og introduktion	<p>1) DIGST ser frem til markedsdialogen og håber på at blive klogere med henblik på yderligere kvalificering af udbudsmaterialet. DIGST vil gerne tage udgangspunkt i spørgerammen og har tre emner herfra som ønskes uddybet på dette møde. Referat fra mødet bliver videregivet til KMD til kommentering, før det bliver offentliggjort på digst.dk.</p> <p>DIGST har tre emner, som drøftes på mødet: 1) Type af cloud, 2) open source og 3) opdelingen mellem standard- og specialudviklet software.</p>	1) KMD er glade for at være med.
2) Spørgsmål til spørgeramme	<p><u>Typen af cloud</u></p> <p>2.1) Hvad er KMDs overvejelser vedrørende cloud typer?</p>	2.1) KMD mener, at NemKonto-systemet kan bygges modulært. Det nuværende system kører på en mainframe, og det er et driftssikkert og robust system, men KMD mener, at NemKonto kan moderniseres via en migrering til containeriseret arkitektur og kan anvende en containerbaseret platform, der er cloud agnostisk, som kan afvikles enten på en private cloud, på dedikerede servere eller i fremtiden på en public cloud, såfremt DIGST ønsker dette.

Dagsordenspunkt	Digitaliseringsstyrelsen	Markedsaktør (KMD)
	<p>2.1.1) Hvilke udfordringer eksisterer angående cloud efter KMDs mening?</p> <p>2.1.2) DIGST vil gerne have input til, hvad der er vigtigt at kravstille vedrørende overholdelse af gældende lovgivning (Schrems II), og hvad de gør, for at data og applikation ikke ligger uden for EU.</p>	<p>Det kan være økonomisk fordelagtigt, at systemet i fremtiden afvikles i en public cloud. Derfor vil KMD anbefale en cloud agnostisk-tilgang til software.</p> <p>2.1.1) Der er flere hensyn at tage. KMD foreslår, at udvikle en platform som man kan flytte. Hvis man har bindinger på driftskontakten, kan det give begrænsninger i forhold til drift, hvilket kan låse løsningen. KMD vil gerne kunne udnytte fordelene ved cloud-teknologien.</p> <p>Security cloud services kan øge sikkerheden i systemet, herunder med komponenter som kan indbygges, og som kan køre på clouden. Applikationer vil således scanne og tjekke for usikkerheder.</p> <p>2.1.2) KMD anbefaler, at DIGST formulerer nogle overordnede krav til, hvordan gældende lovgivning skal overholdes. En del af markedet venter på, om der kommer en fælles afklaring på, hvad man kan med Schrems II-dommen, og i lyset af denne foreslår KMD en konservativ tilgang til brug af cloud-løsninger, der med god margin sikrer overholdelse af lovgivningen, som den forstås på nuværende tidspunkt. KMD forventer, at support kan lægges i Europa og anerkender, at der kan</p>

Dagsordenspunkt	Digitaliseringsstyrelsen	Markedsaktør (KMD)
		være tolkningsproblemer angående hvornår data, og adgang til denne, er uden for EU. KMD har regler for, hvad medarbejdere må angående udvikling og læsning af data.

<p>2) Spørgsmål til spørgeramme</p>	<p><u>Open source</u></p> <p>2.2) Hvad er KMDs overvejelser vedrørende brug af open source? Og hvilke konsekvenser ser KMD ved anvendelsen af dette?</p> <p>2.2.1) Hvordan forholder KMD sig til data repositories, og hvilke forudsætninger og muligheder giver det DIGST?</p> <p>2.2.2) DIGST vil gerne høre mere om open source og have gode råd til hvad der vigtigt at have kravsat i udbudsmaterialet.</p>	<p>2.2) KMD anbefaler, at løsningen bygges ved brug af open source-komponenter, der understøttes af store aktører eller af velfungerende communities. Open source, der understøttes gennem subscription- og supportaftaler, giver god sikkerhed for vedligeholdelse af open source-produkterne, ikke mindst når det handler om sikkerhed. Man kan vælge en modulær løsning hos KMD. KMD mener, at der er flere open source software-muligheder for NemKonto og bruger open source i flere produkter og påpeger, at open source har en berettigelse i markedet.</p> <p>2.2.1) KMD lægger vægt på, at der er forskellige løsninger og forskellige kontrakter knyttet til open source-modeller, samt at der er forskellige licenser, der stipulerer, hvad man kan. Open source er en forretningsmodel, og mange løsninger i dag er baseret på open source.</p> <p>2.2.2) KMD anbefaler at anvende open source-projekter, der findes i en "enterprise"-udgave, inklusiv support og løbende opgraderinger og patching. KMD anbefaler derfor at tage højde for subscription- og supportomkostninger i tildelingskriterier. KMD nævner endvidere som en mulighed at køre med minimum to data centre og dermed deploye hvilket datacenter man kører. Multicloud, hvor man bruger flere datacentre, kan være med til at sikre en fleksibilitet og dermed kan den samme applikation køre flere steder på samme tid.</p>
-------------------------------------	--	---

Dagsordenspunkt	Digitaliseringsstyrelsen	Markedsaktør (KMD)
	<p>2.2.3) DIGST spørger ind til sikkerheden omkring genbrug af de samme komponenter, særligt fra open source communities, og understreger vigtigheden af sikkerhed.</p>	<p>2.2.3) KMD mener, at det handler om, hvordan man sætter komponenterne sammen. KMD påpeger, at i nogle open source communities samarbejder og videreudvikler man sammen, men anerkender ønsket om at vide, om andre kan kigge med i udviklingen. KMD understreger dog, at der vil være en naturlig interesse fra andre, når der udvikles på et stort og vigtigt projekt, men at man kan tage de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger her. KMD anbefaler løbende sårbarhedsscanning af anvendte open source-projekter.</p>

Dagsordenspunkt	Digitaliseringsstyrelsen	Markedsaktør (KMD)
3) Eventuelle spørgsmål	<p>3) DIGST spørger, om der er flere spørgsmål.</p> <p>3) DIGST arbejder på materialet, men kan ikke sige mere om, hvornår det offentliggøres.</p>	3) KMD spørger ind til den forventede offentliggørelse af udbudsmaterialet.
4) Afrunding af møde	4) Der er ikke flere spørgsmål. DIGST takker for mødet.	